

Małgorzata Glinka
Włodzimierz Maj

3. Temat: Wrzesień 1939 roku w Warszawie¹

Cele kształcenia — wymagania ogólne

Uczeń:

- Umie analizować i interpretować wydarzenia historyczne,
- Potrafi tworzyć narrację historyczną.

Cele kształcenia — wymagania szczegółowe

Uczeń:

- Potrafi ocenić fakt zawarcia paktu Ribbentrop–Mołotow oraz jego konsekwencje dla Warszawy.

Metody

- Praca w grupach,
- Analiza tekstu źródłowego,
- Wizualizacja chronologii dotyczącej Warszawy we wrześniu 1939 r.

Środki dydaktyczne

- Materiały ilustracyjne oraz teksty źródłowe otrzymane na warsztatach „Archiwum jako warsztat pracy nauczyciela” (folder: IV_WARSZAWA_WRZESIEN_39),
- Wstęp do paktu Ribbentrop–Mołotow,
- Akt kapitulacji Warszawy (wybrane fragmenty).

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie

- Nauczyciel podaje temat i cele lekcji.
- Uczeń czyta na głos tekst wstępu do paktu Ribbentrop–Mołotow, w tle pokaz slajdów przedstawiających obraz Warszawy sprzed 1 września 1939 r.

2. Rozwinięcie

- Nauczyciel dzieli klasę na grupy, które otrzymują ten sam komplet materiałów, na podstawie których opracowują w formie graficznej zmiany, jakie nastąpiły w zarządzaniu Warszawą we wrześniu 1939 r.
- Grupy otrzymują materiały źródłowe (zarządzenia władz miejskich Warszawy z 12 i 15 września 1939 r.), na podstawie których przygotowują odpowiedzi na następujące pytania:
 1. Jaki jest to rodzaj dokumentu?
 2. Czego dotyczą wydane dokumenty?
 3. Kto je wydał, kiedy i do kogo są adresowane?

¹ Lekcja przeznaczona jest dla liceum i szkoły ponadgimnazjalnej.

4. Dlaczego wprowadzono taki dokument?

3. Podsumowanie

- Jako podsumowanie lekcji można przeczytać wybrane fragmenty z aktu kapitulacji Warszawy, zwracając uwagę na to, gdzie został podpisany i kto go podpisał.
- Analiza materiału ilustracyjnego przedstawiającego obraz Warszawy po kapitulacji.

Praca domowa

Nauczyciel prosi uczniów, aby opisali losy własnej ulicy, domu we wrześniu 1939 r.